

VELİLERİN ÇOCUKLARININ MATEMATİK ÖDEVLERİNE KARŞI GÖRÜŞ VE KATILIMLARININ İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Bülent Nuri ÖZCAN¹, Yrd. Doç. Dr. Derya GÖĞEBAKAN YILDIZ²

¹ *Manisa Celal Bayar Üniversitesi bnozcan@gmail.com*

² *Manisa Celal Bayar Üniversitesi dgogebakan@yahoo.com*

Özet

Bu araştırmada, velilerin çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşleri ve çocuklarının matematik ödev ve çalışmalarındaki rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, kesitsel tarama modelinden yararlanılarak gerçekleştirilen betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın örneklemini 2014-2015 öğretim yılında İzmir’de yaşayan ilkökul birinci sınıf ile sekizinci sınıf arasında devlet ve özel okullarda çocukları öğrenim gören 215 veli oluşturmaktadır. Velilerin çocuklarının matematik ödev süreçlerindeki inanç ve rollerinin ne olduğunu ölçmek için araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan “Matematik Dersi Ödevlerinde Aile Katılımı Anketi” kullanılmıştır. Araştırma sonuçları velilerin; verilen ödevlerin, matematik başarısına olumlu etkisinin olduğuna inandıklarını ve çocuklarının matematik ödevlerine destek olduklarını göstermektedir. Diğer taraftan bulgular velilerin önemli bir bölümünün ödevler konusunda çocuklarına doğru destek olup olmadıklarından emin olmadıklarını ve bu konuda öğretmenlerden destek görmediklerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Veli Katılımı, ev ödevi, matematik eğitimi.

PARENTS’ OPINIONS ABOUT MATHEMATICS HOMEWORKS AND ROLE AND INVOLVEMENT ON THEIR CHILD’S MATH HOMEWORK

Abstract

The aim of this study is to determine parents’ beliefs about mathematics homeworks and role and involvement on their child’s math homework. In the present study, survey method was used and data were gathered through an instrument “Parental Involvement Questionnaire on Mathematics Homeworks” developed by the researchers. The sample of the study involved 215 parents of students chosen randomly from 1st -8th grades in İzmir at the end of the academic year 2014-2015. The survey results indicates that the parents believe that homework has positive effect on achievement in mathematics and in parallel to this, they support their children’s math homework. On the other hand the findings reveals that a substantial proportion of the participants are not sure about right support while helping your children’s homework and do not have a support from teachers in this regard.

Key Words: Parental involvement, homework, mathematics education.

1. GİRİŞ

Bugünün hızla değişen dünyasında rekabet ortamının da her geçen gün daha çetin olmasıyla birlikte ebeveynlerin çocuklarının eğitimine olan katılımı hemen her çevrede fark edilmektedir. Bu katılımın farklı birçok şekilde ortaya çıktığını görmek mümkündür. Ebeveynlerin öğrenme etkinliklerine katılım biçimleri incelendiğinde karşımıza çıkan en önemli konulardan bir tanesi de öğrencilerin ev ödevleri ya da daha genel anlamda gerçekleştirmeleri gereken sınıf dışı görevleri olmaktadır (Pezdek, Berry, Renno, 2002). Genel

olarak çocukların ödevlerine ebeveyn katılımı çocuğun yaşamındaki en doğrudan, yüz yüze katkı şekli olarak değerlendirilmektedir (Falci, 1997).

Ev ödevleri dünyadaki eğitim sistemlerinin tümünde öğrencilerin öğrenme deneyimlerinin önemli bir parçası olarak gösterilmektedir (Tam ve Chan, 2009). Türk eğitim sisteminde de ödev konusu devamlı tartışmaya açık bir konu olmuş ve şekli, miktarı ve verilmesi konusunda çeşitli şekillerde kısıtlamalar ve düzenlemeler yapılmaya ihtiyacı hissedilmiştir (Demirtaş, 2011). Eğitim öğretim sürecinin tüm katılımcıları tarafından önemli değer atfedilen ev ödevleri özellikle akademik kazanımlar açısından dikkate alınmaktadır. Bir taraftan öğretmenler ve ebeveynler tarafından matematik öğrenme öğretme sürecinin önemli bir bileşeni olarak görülen ev ödevleri aynı zamanda ev-okul ortaklığının olası gelişiminin sağlanması fırsatını da ortaya çıkaran bir unsur olarak kabul edilebilir. Ebeveynler ödev katılımı yoluyla çocuklarının eğitim sürecine ortak olurlar. Ödevler (a) Çocuğun ne öğrendiği hakkında bilgi vermesi; (b) çocuklara ve ebeveynlere okulda ne olduğuna yönelik konuşma fırsatları vermesi; (c) öğretmenlere, çocuklarının öğrenme süreçleri hakkında velilerin görüşlerini öğrenme imkanı tanıması açısından güçlü bir araç olarak görülmektedir (Walker, Hoover-Dempsey, Whetsel ve Green, 2004).

Öğrencilerin en çok zorlandıkları velilerin de geleceğe yönelik olarak önemli gördükleri matematik dersine yönelik ödevlerde de velilerin çeşitli şekillerde katılıma istekli oldukları gözlemlenmektedir. Ebeveynler çocuklarının ödevlerine katılımlarının pozitif bir etki yapacağı, çocuklarının ve çocuklarının öğretmenlerinin onların katılımını istediğini varsayımıyla katkı yapmaları gerektiğini düşündükleri için bu sürece dâhil olurlar (Hoover-Dempsey, Battiato, Walker, Reed, DeJong ve Jones, 2001).

Özellikle öğrencilerin ortaya koydukları kötü akademik performansları ebeveynlerin bir şekilde bu sürece katılmalarına neden olur (Silinskas, Niemi, Lerkkanen ve Nurmi, 2013). En çok desteğe ihtiyaç duyulan ve ön öğrenmelerin çok önemli olduğu alanlardan birisi olan matematik derslerinde de velilerin matematik ödevlerine yardım şekli öğrencinin başarısını gerek olumlu gerekse olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu katılımın farklı sonuçlar verdiğini gösteren pek çok çalışma yapılmıştır (Balli, Demo ve Wedman, 1998; Demirtaş, 2011; Patall, Cooper, ve Robinson, 2008).

Çocuklara özerklik verilmesi yerine ebeveyn katılımının gerçekleşmesi, genel olarak ödev sürecini izleme ve ödevlere yardım biçiminde gerçekleşmektedir (Pomerantz ve Eaton, 2001). Silinskas ve diğ.(2013), bir taraftan çocuklara ev ödevlerine veli katkısının olumsuz sonuçları olacağını bunun yerine bu süreçte özerklik verilmesinin daha olumlu olduğunu ortaya koyan araştırma sonuçları olduğunu diğer taraftan da izleme ya da katkı yoluyla veli katılımının sağlanmasının olumlu olduğunu ortaya koyan araştırma sonuçlarının olduğunu belirtmektedir. Patall, Cooper ve Robinson (2008), gerçekleştirdikleri meta-analiz çalışmasında ödevdeki farklı veli katılımlarının başarıya farklı etkilerinin olduğunu ve veli katılım biçiminin öğrencinin sınıf düzeyine göre de değiştiği sonucuna ulaşmıştır. Araştırma kapsamında incelenen 14 çalışmadan yola çıkarak, eğitilmiş ebeveynlerin ev ödevlerindeki katılımının, ödevlerin daha yüksek oranda tamamlanmasına, ödevler konusunda daha az problemin ortaya çıkmasına ve muhtemelen çocukların akademik performanslarında artışa neden olabileceği sonucuna ulaşmışlardır.

Diğer taraftan Şad (2012), 5. Sınıf düzeyinde gerçekleştirdiği çalışmada çocuğun ödev ve çalışmalarını destekleme ve öğrenmeyi destekleyici ev ortamının yaratılması boyutlarının çocukların matematik dersindeki akademik başarısının anlamlı yordayıcıları olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Pezdek ve diğ. (2002) 5. ve 6. Sınıf seviyesinde gerçekleştirdikleri çalışmada ebeveynlerin çocuklarının matematik ödevlerine yardım ederek geçirdikleri süre ile çocukların matematik performansları ve ebeveynlerin çocuklarının performanslarını doğru değerlendirme oranları birbiriyle ilişkisiz bulunmuştur.

Ebeveynlerin çocuklarının ödevlerine destek olmaları çocukların bu işte yalnız olmadığını hissetmelerini sağlar ve çocuk matematiğin üstesinden gelmede ailesinin desteği olduğunu bildiği için kendine daha fazla güvenir (Yenilmez, 2006). Matematikte ebeveyn katılımını hedefleyen programlar ve politikalar teknik matematik becerileri gerektirmeyen ev temelli uygulamalara odaklanmalıdır (Vukovic, Roberts ve Green, 2013). Ödev sürecinin öğretmen, ebeveyn ve öğrenci arasında koordineli bir şekilde götürülmesine yönelik yapılan bir çalışmanın ardından Van Voorhis ve diğ. (2010), bu koordineli ev ödevi çalışma sürecinin, öğrenciler ve ebeveynler için daha olumlu ve akademik olarak üretken evde öğrenme deneyimleri arayışı içerisinde olan eğitimcilere yararlı olabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Bu araştırma, velilerin çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşleri ve çocuklarının matematik ödev ve çalışmalarındaki rolleri ve çocuklarının matematik ödevlerine ilişkin farkındalıklarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu temel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Veliler, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev ve çalışmalarındaki rolü nedir?
2. Velilerin, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Veliler, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev süreçlerinden ne derece haberdardır?

Araştırma, öğrenci, öğretmen ve veli arasında olumlu ya da olumsuz bir ilişki kurulmasına neden olabilen matematik ödevlerinin, verilmesi ve tamamlanmasında daha nitelikli bir süreç oluşturulabilmesine katkı sağlaması açısından önemli görülmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen bulguların okul, öğretmen, veli ve nihayi olarak da öğrencilere ve ilgili alan yazında çalışan araştırmacılara olumlu katkılar sağlayabileceği umulmaktadır.

2. YÖNTEM

Araştırma kesitsel tarama modelinden yararlanılarak gerçekleştirilen betimsel bir çalışmadır. Karasar'a(2003) göre tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Kesitsel tarama modelinde ise amaç taranan olgunun herhangi bir andaki durumunu tanımlamaktır (Özdemir, 2015).

2.1 Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini 2014-2015 öğretim yılında İzmir ili merkezinde yer alan devlet ve özel okullarının ilkokul ve ortaokul kademelerine devam eden öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Araştırma, bu evren içinden kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle seçilmiş 215 ebeveyninden elde edilen bulgularla gerçekleştirilmiştir. Araştırma örneklemini oluşturan öğrenci ve velilerin demografik özelliklerine ilişkin dağılımlar Tablo 1 de görülmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

		f	%
Velisi olduğu öğrencinin cinsiyeti	Kız	88	41
	Erkek	127	59
	Toplam	215	100
Çocuğun gittiği okul türü	Devlet	85	40
	Özel	130	60
	Toplam	215	100

Veli Yakınlığı	Anne	136	63
	Baba	74	34
	Diğer	5	3
	Toplam	215	100
Veli öğrenim düzeyi	İlkokul	11	5
	Ortaokul	10	5
	Lise	32	15
	Üniversite	118	55
	Lisansüstü	44	20
	Toplam	215	100

Araştırmaya katılan ebeveynlerin çocuklarının sınıf düzeylerinin cinsiyet ve okul türüne göre dağılımı Tablo 2 de yer almaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin sınıf düzeyinin cinsiyet ve okul türüne göre dağılımı

Sınıf Seviyesi	Öğrenci Sayısı				
	Toplam	Cinsiyete Göre		Okul Türüne Göre	
		Kız	Erkek	Devlet	Özel
1.Sınıf	32	12	20	12	20
2.Sınıf	32	14	18	11	21
3.Sınıf	37	20	17	16	21
4.Sınıf	42	12	30	29	13
5.Sınıf	22	8	14	4	18
6.Sınıf	30	8	22	4	26
7.Sınıf	9	4	5	3	6
8.Sınıf	11	8	3	7	4
Toplam	215	86	129	86	129

2.2 Veri Toplama Aracı

Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Velilerin çocuklarının matematik ödev süreçlerindeki düşünce ve rollerinin ne olduğunu ölçmek için araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan “Matematik Dersi Ödevlerinde Aile Katılımı Anketi” kullanılmıştır. Anket 2014-2015 eğitim öğretim yılı sonunda uygulanmış ve tamamlanan eğitim öğretim yılının dikkate alınması istenmiştir. Anket, internet anketi türünde olup Google forms kullanılarak hazırlanmış, katılımcılara elektronik ortamda ulaştırılmıştır ve internet ortamında yanıtlanmıştır. Araştırmada anket maddelerinin katılımcılar tarafından doğru bir şekilde okunup anlaşıldığı, dürüst ve gerçeği tam yansıtacak şekilde yanıtlandığı varsayımından hareket edilmiştir.

Anket formunda yer alan sorular, araştırma konusu ve problem tanımlamalarına bağlı olarak yapılan literatür taraması sonucunda ulaşılan kaynaklara (Demirtaş, 2011; Hoover-Dempsey ve diğ, 2001; Patall, Cooper ve Robinson, 2008; Siliskas ve diğ, 2013; Tam ve Chan, 2005) dayalı olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan anket maddeleri, bir okul yöneticisinin, bir program geliştirme uzmanının, bir ölçme değerlendirme uzmanının, bir matematik öğretmenin, iki sınıf öğretmenin ve bir psikolojik danışmanın görüşüne başvurulmuştur. Formunda yer alan soruların katılımcılar tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını test etmek üzere uygulama öncesinde farklı sınıf seviyelerinde çocukları öğrenim gören 8 veliden anket formunu doldurması istenmiş ve bu kişilerle yapılan görüşmeler sonucunda anket formuna son şekli verilmiştir.

Araştırmacılar tarafından, araştırmaya katılan ebeveynlere çalışmanın önemi hakkında bilgi verilmiş ve Matematik Dersi Ödevlerinde Aile Katılımı Anketi'ni cevaplamaları istenmiştir. Anket içeriğinde; katılımcıların özelliklerini betimlemeye yönelik demografik sorulara; velilerin çocuklarının matematik ödev süreçlerindeki rolünün ne olduğunu belirlemeye yönelik davranış sorularına; velilerin çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşlerinin neler olduğunu belirlemeye yönelik görüş sorularına; velilerin çocuklarının matematik ödev süreçlerinden ne derece haberdar olduklarını belirlemeye yönelik bilgi sorularına yer verilmiştir. Velilerden maddelere ilişkin seçeneklerden kendilerine uygun olanını işaretlemeleri istenmiştir. Elde edilen veriler düzenlenip yorumlanırken veri grubunun frekans değeri ve yüzdesi dikkate alınmıştır. Anket formunda yer alan soruların alt problemlerle ilişkilendirilmesi Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Anket formunda yer alan soruların alt problemlerle ilişkilendirilmesi

Alt Problem	Alt probleme ait maddeler
Velilerin, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev süreçlerindeki rolü nedir?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuğunuzun matematik ödevlerine destek oldunuz mu? ➤ Çocuğunuz ödevini bitirdiğinde kontrol ettiniz mi?
Velilerin, ilkokul/ortaokulda ilköğretimde okuyan çocuklarının matematik ödev süreçlerine yönelik görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Matematik dersi için verilen ödevlerin miktarını nasıl değerlendiriyorsunuz? ➤ Matematik ödevlerini yapmasının başarısını arttırdığına inanıyor musunuz? ➤ Çocuğunuza, seviyesine uygun ödevler verildiğini düşünüyor musunuz? ➤ Matematik ödevleri öğretmeni tarafından düzenli kontrol edildi mi? ➤ Çocuğunuzun matematik ödevlerine doğru destek olduğuna inanıyor musunuz?
Veliler, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev süreçlerinden ne derece haberdardır?	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuğunuzun matematik ödevlerine doğru destek konusunda öğretmeninizden bilgi aldınız mı? ➤ Çocuğunuzun matematik ödevlerini yapmak için günde ortalama ne kadar süre ayırdı? ➤ Çocuğunuzun matematik ödevlerini yaparken hangi sıklıkla birisinden yardım aldı? ➤ Çocuğunuzun ödevini yaparken sizin dışınızda bir kişiden ya da kurumdan destek aldınız mı?

2.3 Verilerin Toplanma Süreci ve Analizi,

1 Temmuz 2015 - 8 Eylül 2015 tarihleri arasında Formlar Google Forms üzerinden sosyal medya uygulamalarıyla velilere ulaşılmıştır. Toplanan veriler üzerinden frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmıştır.

3. BULGULAR

Araştırma bulgularının verilmesinde ana çerçeveyi araştırmanın alt soruları oluşturmuştur. Bunlar aşağıda sıralanmıştır.

3.1 Velilerin Çocuklarının Matematik Ödev ve Çalışmalarındaki Rollerine İlişkin Bulgular

İlk olarak “Veliler, ilkokul/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev ve çalışmalarındaki rolü nedir?” sorusu ile ilgili iki anket maddesinden elde edilen bulgular Tablo 4, Tablo 5’te paylaşılmıştır.

Tablo 4. Çocuğunuzun matematik ödevlerine destek oldunuz mu? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Evet	199	93	139	97	65	90
Hayır	16	7	4	3	7	10
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 4’deki veriler incelendiğinde velilerin sadece %7’sinin çocuklarının matematik ödevlerine destek olmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Ortaokul seviyesinde velilerin %90’nı evet yanıtını verdiği ilkokul seviyesinde bu oran artarak %97 olduğu tespit edilmiştir. İlkokul seviyesinde velilerin ortaokul seviyesinde olduğundan daha fazla çocuklarının matematik ödevlerine destek oldukları söylenebilir.

Tablo 5. Çocuğunuz ödevini bitirdiğinde kontrol ettiniz mi? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Ayrıntılı olarak kontrol ettim	131	61	102	71	29	40
Ödevin yapılıp yapılmadığına baktım	45	21	24	17	21	29
Ödevini yapıp yapmadığını sordum	28	13	14	10	14	20
Kontrol etmedim	11	5	3	2	8	11
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 5’deki verilere göre “Çocuğunuz ödevini bitirdiğinde kontrol ettiniz mi?” sorusuna katılımcıların %61’i ayrıntılı olarak kontrol ettim yanıtını verirken %5’i ise kontrol etmedim yanıtını vermiştir. Tablo 5 incelendiğinde ayrıntılı olarak ödevleri kontrol ettiğini söyleyen ilkokul velilerinin oranı(%71) ortaokul velilerinden(%40) fazladır.

3.2 Velilerin, Çocuklarının Matematik Ödevlerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular:

“Velilerin, ilköğretimde okuyan çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşleri nelerdir?” sorusu ile ilgili altı anket maddesinden elde edilen bulgular Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9, Tablo 10 ve Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 6. Matematik dersi için verilen ödevlerin miktarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Çok fazla	16	8	12	8	4	6
Yeterli	166	77	117	82	49	68
Çok az	33	15	14	10	19	26
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 6'deki veriler incelendiğinde velilerin çoğunlukla (%77) verilen ödev miktarını yeterli gördükleri anlaşılmaktadır. Bu oran ilkokul seviyesinde %82 iken ortaokul seviyesinde %68'e düşmektedir. Verilen ödevleri çok az bulanların oranı ise ortaokul seviyesinde daha fazladır(%26).

Tablo 7. Matematik ödevlerini yapmasının çocuğunuzun başarısını arttırdığına inanıyor musunuz? Sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Evet	169	79	109	76	60	83
Kısmen	37	17	30	21	7	10
Hayır	4	2	2	2	2	3
Fikrim yok	4	2	1	1	3	4
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 7'deki verilere göre veliler, verilen matematik ödevlerinin çoğunlukla (%79) başarıyı arttırdığını düşünmektedir. Kısmen başarıyı arttırdığını söyleyenler de dâhil edildiğinde bu oran ilkokul seviyesinde %97 ortaokul seviyesinde ise % 93 olmaktadır.

Tablo 8. Çocuğunuza seviyesine özel uygun ödevler verildi mi? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Her zaman	26	12	22	15	4	6
Sıklıkla	57	27	35	24	22	31
Bazen	88	41	58	41	30	42
Hiçbir zaman	44	20	28	20	16	22
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 8'deki veriler incelendiğinde, velilerin çocuklarına seviyelerine özel uygun ödevlerin verilmesi konusundaki tespitlerinin farklılık gösterdiği dikkati çekmektedir. Her zaman çocuğunun seviyesine uygun ödevler verildiğini söyleyen velilerin oranı %12 iken hiçbir zaman verilmediğini velilerin %20'si ifade etmiştir. Katılımcıların %68'si ise sıklıkla veya ara sıra bu tür ödevlerin verildiğini ifade etmiştir.

Tablo 9. Matematik ödevleri öğretmeni tarafından düzenli kontrol edildi mi? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Her zaman	100	47	74	52	26	36
Sıklıkla	24	11	13	9	11	15
Bazen	53	25	35	24	18	25
Hayır	16	7	9	6	7	10

Fikrim yok	22	10	12	9	10	14
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 9'daki veriler incelendiğinde katılımcıların %47'sinin matematik ödevlerinin öğretmenler tarafından düzenli kontrol edildiğini ifade ettikleri görülmektedir. Tablodaki verilere göre ilkököl seviyesinde(%52) takibin ortaokul seviyesinden(%36) daha çok dikkate alındığı söylenebilir.

Tablo 10. Çocuğunuzun matematik ödevlerine doğru destek olduğunuza inanıyor musunuz? Sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Evet	120	59	89	64	31	48
Kısmen	75	37	47	34	28	43
Hayır	9	4	3	2	6	9
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 10'daki veriler incelendiğinde çocuğuna destek olduğunu ifade eden 206 velinin verdikleri yanıtlar incelendiğinde katılımcıların %59'unun doğru destek olduğuna inandığı, buna karşın %37'sinin kısmen %4'ünün ise aynı soruyu hayır şeklinde yanıtladıkları görülmektedir. Ortaokul seviyesinde doğru destek olduğuna olan inanç ilkököl seviyesi göre azalış göstermektedir.

3.3 Velilerin, Çocuklarının Matematik Ödev Süreçlerinden Haberdar Olma Durumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü araştırma sorusu "Veliler, ilkököl/ortaokulda okuyan çocuklarının matematik ödev süreçlerinden ne derece haberdardır?" şeklinde belirlenmiştir. Bu araştırma sorusuna cevap aramak amacıyla oluşturulan dört anket maddesinden elde edilen bulgular Tablo 11, Tablo 12, Tablo 13, Tablo 14'te paylaşılmıştır.

Tablo 11.Çocuğunuzun matematik ödevlerine doğru destek konusunda öğretmeninizden bilgi aldınız mı? Sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Evet	79	37	56	39	23	32
Kısmen	49	23	33	23	16	22
Hayır	87	40	54	38	33	46
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların %40'ının matematik ödevlerine destek konusunda öğretmenlerinden bilgi almadıkları, %23'ünün ise kısmen bilgi almış olduğu görülmektedir. Öğretmenlerden matematik ödevlerine doğru destek konusunda alınan yardım ortaokul seviyesinde ilkököl seviyesindeki göre azalmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Çocuğunuzun matematik ödevlerini yapmak için günde ortalama ne kadar süre ayırdı? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
0-20 dakika	76	35	46	32	30	42
21-40 dakika	97	45	66	46	31	43
41-60 dakika	31	15	25	18	6	8

1 saat fazlası	11	5	6	4	5	7
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 12'deki veriler incelendiğinde matematik ödevlerini yapmak için öğrencilerin %35'inin 0-20 dakika arasında, % 45'inin 21-40 dakika arasında, %15'inin 41-60 dakika arasında ve %5'inin de 1 saatten fazla süre ayırdığı anlaşılmaktadır.

Tablo 14. Çocuğunuz matematik ödevlerini yaparken hangi sıklıkla birisinden yardım aldı?

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Her zaman	18	8	12	8	6	8
Sıklıkla	27	13	15	10	12	17
Bazen	151	70	108	76	43	60
Hiçbir zaman	19	9	8	6	11	15
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 13'deki veriler incelendiğinde katılımcıların çocuklarının sadece %9'unun matematik ödev sürecinde hiç yardım almadığı görülmektedir. Buna karşın öğrencilerin %8'inin her zaman yardım aldıkları ifade edilmektedir. Velilerin ilkokul seviyesindeki çocuklarının %86'sı ortaokul seviyesinde ise %77'si sıklıkla ya da bazen birisinden yardım almaktadır.

Tablo 14. Çocuğunuz ödevini yaparken sizin dışınızda bir kişiden ya da kurumdan destek aldınız mı? sorusuna ilişkin cevaplar

Cevap	Toplam		İlkokul		Ortaokul	
	f	%	f	%	f	%
Evet	62	29	37	26	25	35
Hayır	153	71	106	74	47	65
Toplam	215	100	143	100	72	100

Tablo 14'deki veriler incelendiğinde velilerin %71'inin çocuklarının ödev sürecinde kendilerinin dışında bir kişiden veya kurumdan destek alınmadığını ifade ettikleri görülmektedir. İlkokul seviyesinde destek alanların oranı %26 iken bu oran artarak ortaokul seviyesinde %35 olmaktadır.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm ödevler gibi matematik ödevlerinin de okul, öğrenci ve veli üçgenini en çok birbirine yaklaştıran unsurlardan birisi olduğu düşünülebilir. Özellikle öğrencilerin başarı seviyesinin istenildiği düzeyde olmaması durumunda velinin ilk sorgulayabileceği alanlardan bir tanesi de ödevlerin niceliği ve niteliği olmaktadır. Velilerin çocuklarının matematik ödevlerine yönelik görüşleri ve çocuklarının matematik ödev ve çalışmalarındaki rolleri belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmanın ilk bulgusu ödevler ve akademik başarı arasındaki ilişkiye yöneliktir. Velilerin tamamına yakını ödevlerin akademik başarıyı artırdığını düşünmektedir. Benzer şekilde Tam ve Chan (2005) 1499 veli ile Hong Kong'da gerçekleştirdikleri çalışmalarında ödevin birçok yararının yanında öğrenmenin de temel bir bileşeni olarak görüldüğünü ortaya koymuşlardır.

Velilerin, ödevlerin matematik başarısını artırdığına yönelik inancı nicelik ve nitelik sorununu da beraberinde getirmektedir. Araştırmaya katılan veliler çoğunlukla verilen matematik ödevi miktarını yeterli

görmektedir. Diğer taraftan bu oranın ortaokul seviyesinde ilkökul seviyesine göre düştüğü görülmektedir. Bu paralelde verilen ödev miktarının çok az olduğunu söyleyen velilerin oranının ortaokul seviyesinde daha yüksek olması dikkat çekicidir. Seviye yükseldikçe görece verilen ödev miktarında artış beklentisinin sebebi öğrencilerin başarılarında meydana gelen düşüş olabileceği gibi daha özgür hareket etmeye başlayan çocuğu derslerle biraz daha meşgul etme isteği ve ortaokul sonunda girilecek olan ve lise de yerleştirmeye etki edecek sınavlar da olabilir. Demirtaş (2011), ilk beş sınıf seviyesinde gerçekleştirdiği araştırmasında verilen matematik ödev miktarının birinci sınıf dışında tüm sınıflarda diğer derslere oranla daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında verilen matematik ödevleri seviyeye uygunluk açısından değerlendirildiğinde katılımcıların farklı düşüncelerde oldukları görülmektedir. Bununla birlikte çoğunluğun kısmen de olsa çocuklarına seviyelerine özel uygun ödevler verildiğini düşündükleri söylenebilir. Bu durum okullarımızda bireyselleştirilmiş bir süreç oluşturma konusunda birtakım çabalar olduğunu göstermektedir. Bu süreçte kuşkusuz ödevlerin öğretmen tarafından düzenli kontrol edilip dönütler verilmesi daha iyi bir süreç oluşturmak açısından önem taşımaktadır. Katılımcıların bununla ilgili gözlemleri her ne kadar yarından fazla ödevlerin düzenli kontrol edildiğini ortaya koysa da bunun çok yetersiz olduğu söylenebilir. Bu oran ortaokul seviyesinde daha da düşmektedir. İlkokul öğretmenlerinin matematik dersine programda gösterilenden daha fazla zaman ayırma olanakları olduğundan dolayı ilkökul seviyesinde bu oranın daha yüksek olduğu söylenebilir. Buna karşın ortaokulda derse giren matematik öğretmenlerinin ek zaman yaratma imkânı olmamaktadır ve var olan zamanı daha çok sınıf içi etkinliklere ayırmayı tercih ediyor olabilirler.

Araştırmaya katılan velilerin tamamına yakını çocuklarına matematik ödevlerinde destek olmaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların önemli bir bölümü yardımcı olmakla birlikte doğru destek olduğundan emin olmadığını dile getirmiştir. Bu durum velinin şüphe duymasına rağmen eksiklerini bitirmeye yönelik zaman ayıramadığını ya da yetemediğini öğretmenin de velilere yönelik yönlendirmelerinin eksik olduğunu akla getirmektedir. Araştırma bulguları bunu destekler nitelikte ortaya çıkmaktadır. Epstein ve Jansory (2004), öğretmenlerin çocuklarına destek yolları konusunda ebeveynlerle iletişim kurmalarının öğrencilerin başarı ve tutumlarını olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir (Akt. Masseh, 2007). Bu araştırmaya katılan velilerin çoğu, matematik ödevlerine doğru destek konusunda öğretmenlerden bilgi almadıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç Demirtaş (2011) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla uyuşmamaktadır. Bu noktada Tam ve Chan, (2009) velilere yönelik etkili ödev katılımına odaklanan eğitim programlarının hazırlanması, Hoover-Dempsey ve diğ. (2001) ise velilerin informal olarak da öğretmenlerle çocuklarının ödevlerine yardım konusunda yapacakları konuşmaların daha nitelikli bir sürece katkı sağlayacağını vurgulamaktadır.

Katılımcılardan elde edilen verilere göre çocukların günlük ortalama olarak matematik ödevlerine ayırdıkları süre çoğunlukla makul sınırlar içerisinde. Bununla birlikte çocuğun ödev yaptığı düşünülen zaman aralığını zihinsel olarak nasıl geçirdiği önem kazanmaktadır. “Fiziksel olarak ders çalışıyor ve ödev yapıyor gibi görünmesi gerçekten bu anlama gelir mi?” sorusu önemlidir.

Çocuklarının matematik ödevlerini yaparken birisinden yardım aldığını ifade eden velilerin oranının ilkökul seviyesinde daha fazla olmasının sebebi birçok kişinin bu seviyedeki matematik konularını bilmesi olabilir. Bunun yanında hiç yardım almayan öğrencilerin oranı dikkat çekici biçimde azdır. Bu noktada önemli olan öğrencinin yardım alıp almamasından çok bu yardımın niteliğidir. Öğrencinin öğrenmesini desteklemek üzere verilen ödevlerdeki öğrenci dışındaki kişilerin yardımları bu düşünsel süreçleri olumlu yönde etkilediği sürece sorun almamasına rağmen bunun önünde engel oluşturmaya başladığı anda da olumsuz sonuçlar ortaya çıkarabilir. Destek sağlayan kişi ebeveyn olabileceği gibi dışarıdan da bu destek

alınabilmektedir. Araştırma kapsamında elde edilen veriler dışarıdan alınan desteğin oranının ortaokulda arttığını göstermektedir. Bu durumun sebebi, matematik konularının zorlaşması ve yaklaşan liseye geçiş sınavları olabileceği gibi ergenlik dönemiyle birlikte aile içi iletişim problemlerinin ortaya çıkması da olabilir.

Çocuklarının eğitim öğretim sürecinde önemli yere sahip olan ebeveynlerin en önemli katılım alanlarından biri ev ödevleridir. Ev ödevlerine yaptıkları destek ve kontrol sürecinde oynadıkları rolle sürecin olumlu ya da olumsuz seyretmesi konusunda etkileri olabilmektedir. Araştırma kapsamındaki velilerin tamamına yakını çocuklarının matematik ödevlerine az ya da çok destek olduklarını ifade etmektedir. Bu durum velilerin çocuklarının öğrenme süreçlerinde aktif olarak yer alma konusunda ne kadar istekli ya da katılmak zorunda olduklarını da göstermektedir. Veli bu desteği vermese bile bu seviyelerde bir şekilde çocuğunun ödev sürecini takip ve kontrol de edebilir. Araştırmaya katılan velilerin çok küçük bir bölümünün çocuklarının ödevini kontrol etmemesi büyük çoğunluğun ise şu ya da bu şekilde kontrol ettiğini ifade etmesi bunu destekler niteliktedir. Bu noktada veli katılımının şekli ve niteliğinin ortaya çıkan sonuçları etkilediği söylenebilir. Veli katılımının farklı sonuçlar verdiği çeşitli araştırmalar söz konusudur. Balli ve diğ. (1998), Xu ve Corno (2003) matematik ödevlerindeki veli katılımını ele aldıkları ortaokul seviyesinde gerçekleştirdikleri çalışmada veli katılımının öğrenci başarısının yordayıcısı olmadığını ortaya koymuşlardır. Diğer taraftan Jeynes (2005) ve Patall ve diğ. (2008) de gerçekleştirdikleri çalışmalarda veli katılımının öğrenci başarısını artırdığını ortaya koyan sonuçlara ulaşmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak uygulayıcılara (öğretmenler ve okul yöneticileri), velilere ve araştırmacılara bazı önerilerde bulunulabilir.

Uygulayıcılara öneriler;

- 1) Öğretmenler, ödev sürecindeki desteğini zorunlu görmeksizin ödevlerini veli veya farklı bir desteği mecburi hale getirmeyecek şekilde hazırlamalıdır.
- 2) Öğretmenler, velilere evdeki öğretmen olma görevini yüklemeksizin matematik ödev süreci ve bu süreçte velilerden beklentilerine ilişkin sene başında gerekli açıklamalarda bulunabilir.
- 3) Öğretmenler, veli katkısının öğrenme süreçlerini nasıl etkilediği konusunda velilere geri bildirimde bulunarak ödev sürecinde daha aktif rol almak isteyen ya da davranışlarıyla bunu gösteren velilere gerekli yönlendirmede bulunabilir.
- 4) Okul yöneticileri, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin katılımıyla ve bilimsel veriler temel alınarak okulun matematik ödev politikasının oluşturmalıdır.

Velilere öneriler;

- 1) Veliler çocuklarının öğretmeni değil ebeveyni oldukları için ödev sorumluluğunun çocuklara ait olduğunu unutmamalıdır.
- 2) Veliler, çocuklarının ödev sürecinde destek olmak istiyorlarsa öğretmenlerinden konu ile ilgili bilgi almalı ve sürekli iletişim halinde olmalıdır.

Araştırmacılara Öneriler:

- 1) Benzer bir çalışma öğrencilerle de planlanıp veli ve çocuklarının ev ödevlerine ilişkin bakış açıları karşılaştırılabilir.
- 2) Velilerle ve öğrencilerle yüz yüze görüşmeler yapılarak bu araştırmada ulaşılan bulgular daha da derinleştirilebilir.
- 3) Verilen ödevlerin niteliğine yönelik çalışmalara ağırlık verilebilir.

5. KAYNAKÇA

BALLI, S. J., DEMO, D. H., & WEDMAN, J. F. (1998). Family involvement with children's homework: An intervention in the middle grades. *Family Relations*, 149-157.

DEMİRTAŞ, A. (2011). İlköğretim okullarındaki (1-5. sınıf) ödev uygulamalarının değerlendirilmesi araştırması. http://www.meb.gov.tr/earged/earged/ilk_ok_odev_uyg_deg.pdf. Son erişim tarihi: 14 Ekim 2016.

FALCI, C. D. (1997). *The Effects of Family Structure and Family Process on the Psychological Well-Being of Children: From the Children's Point of View* (Doctoral dissertation, Virginia Polytechnic Institute and State University).

HOOVER-DEMPSEY, K. V., BATTIATO, A. C., WALKER, J. M., REED, R. P., DEJONG, J. M., & JONES, K. P. (2001). Parental involvement in homework. *Educational psychologist*, 36(3), 195-209.

KARASAR, N. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara. Nobel Yayın Dağıtım

JEYNES, W. H. (2005). A meta-analysis of the relation of parental involvement to urban elementary school student academic achievement. *Urban Education*, 40, 237-269.

MASSETH, S. L. (2007). "Parental Involvement with Homework and Third Grade Student Achievement". Department of Education and Human Development of the State University of New York College at Brockport Master's thesis

ÖZDEMİR, E. (2015). Tarama Yöntemi. M.Metin (Ed.). *Kuramdan Uygulamaya Eğitim Bilimlerinde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (s. 77 – 97). Ankara: Pegem Akademi.

PATALL, E. A., COOPER, H., & ROBINSON, J. C. (2008). Parent involvement in homework: A research synthesis. *Review of educational research*, 78(4), 1039-1101.

PEZDEK, K., BERRY, T., & RENNO, P. A. (2002). Children's mathematics achievement: The role of parents' perceptions and their involvement in homework. *Journal of Educational Psychology*, 94(4), 771.

POMERANTZ, E. M., & EATON, M. M. (2001). Maternal intrusive support in the academic context: transactional socialization processes. *Developmental psychology*, 37(2), 174.

SILINSKAS, G., NIEMI, P., LERKKANEN, M. K., & NURMI, J. E. (2013). Children's poor academic performance evokes parental homework assistance—but does it help?. *International Journal of Behavioral Development*, 37(1), 44-56.

ŞAD, S.N. (2012). Investigation of Parental Involvement Tasks as Predictors of Primary Students' Turkish, Math, and Science & Technology Achievement. *Eğitim Araştırmaları - Eurasian Journal of Educational Research*, 49, 173-196.

TAM V.C.W. & CHAN R.M.C. (2005). *Parental Involvement in Homework of Primary School Students*. Hong Kong: Department of Education Studies of the Hong Kong Baptist University.

TAM, V. C., & CHAN, R. M. (2009). Parental involvement in primary children's homework in Hong Kong. *School Community Journal*, 19(2), 81.

VAN VOORHIS, F. L., MAIER, M. F., EPSTEIN, J. L., & LOYD, C. M. (2013). *The Impact of Family Involvement on the Education of Children Ages 3 to 8: A Focus on Literacy and Math Achievement Outcomes and Social-Emotional Skills*. MDRC.

VUKOVIC, R. K., ROBERTS, S. O., & GREEN WRIGHT, L. (2013). From parental involvement to children's mathematical performance: The role of mathematics anxiety. *Early Educaion & Development*, 24(4), 446-467.

WALKER, J. M., HOOVER-DEMPSEY, K. V., WHETSEL, D. R., & GREEN, C. L. (2004). Parental involvement in homework: A review of current research and its implications for teachers, after school program staff, and parent leaders. Cambridge, MA: Harvard Family Research Project. Retrieved December, 15, 2008.

XU, J., & CORNO, L. (2003). Family help and homework management reported by middle school students. *The Elementary School Journal*, 503-517.

YENİLMEZ, K., (2006). Velilerin Matematik Eğitiminde Çocuklarına Sağladıkları Katkı Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 13-29.